

Historia Europea, z. s.

ve spolupráci s

Historickým ústavem Filozofické fakulty Masarykovy univerzity,

Historickým ústavem Akademie věd ČR, v. v. i.

a

Maticí moravskou

si vás dovoluje pozvat na

čtvrtý ročník doktorandské vědecké konference

Promýšlet Evropu dvacátého století:

Hybatelé dějin?

která proběhne

12. a 13. dubna 2016 v Brně

v prostorách velkého zasedacího sálu Jihomoravského kraje,

Žerotínovo náměstí 449/3

Bližší informace na: www.historiaeuropeana.eu

Za podpory a spolupráce:

Jihomoravský kraj

Čtvrtý ročník konference *Promýšlet Evropu dvacátého století*, který se uskuteční 12. a 13. dubna 2016 s podtitulem *Hybatelé dějin?*, navazuje na tři předchozí setkání doktorských studentů a mladých vědeckých pracovníků zabývajících se evropskými dějinami 20. století. Příspěvky se budou vztahovat k dějinám evropského kontinentu od počátku 20. století po rozpad východního bloku. Zamyslíme se nad tím, které **osobnosti, události, organizace či myšlenky** byly v průběhu 20. století hybateli evropských dějin. Byly skutečnými hybateli dějin osobnosti, nebo teprve dějinná událost poskytla vhodný prostor k tomu, aby taková osobnost mohla vyrůst? Jaké parametry musela konkrétní událost či osobnost splňovat, aby mohla být interpretována jako dějinná? Měly určité organizace skutečně sílu stát se ve 20. století hybateli dějin a prosadit zásadní změny? Měly převratné myšlenky a nové koncepty sílu změnit svět nebo bylo úsilí jejich tvůrců marné? Nebo je to ještě jinak a klíč k pochopení historických událostí je nutné hledat v úsilí o porozumění masovým hnutím a organizacím? To vše jsou důležité otázky, skrze něž chceme nahlížet více či méně známé události i osobnosti evropských dějin, které se možná v dobové perspektivě jako přelomové nejevily, ale s odstupem času je jako takové vnímáme. Anebo právě naopak jim současníci přikládali dějinný význam, ale později se ukázalo, že je přecenili. Nechceme však přinášet biografické medailony jednotlivých osobností či pouhý popis událostí. Naší snahou bude na základě výsledků nejnovějšího bádání přinést nové pohledy na zásadní, ale i méně známé události, osobnosti, organizace či myšlenky, které zasáhly do dějin evropské politiky, hospodářství či kultury a také na interpretační rámce s nimi spojené, jež se pokusíme zasadit do celkového kontextu evropských dějin 20. století a do mezinárodních souvislostí.

Harmonogram

1. den **12. dubna 2016**

9:00-10:00 **Prezence účastníků**

10:00-10:45	Slavnostní zahájení	doc. Mgr. Lukáš Fasora, Ph.D. Mgr. Václav Božek, CSc. Mgr. Jana Škerlová, Ph.D.
	Úvodní slovo	prof. PhDr. Jiří Hanuš, Ph.D.

10:50-12:40	A	Události, které pohnuly dějinami
-------------	----------	---

	Moderátoři:	Mgr. Lenka Pokorná Korytarová, Mgr. Ludmila Tomášková
--	--------------------	---

10:50	Mgr. Jana Škerlová, Ph.D.	Atentát jako hybatel dějin. Příklad vraždy jugoslávského krále Alexandra v Marseille v říjnu 1934 a její vliv na mezinárodní politiku v Evropě v polovině 30. let
-------	----------------------------------	--

Historický ústav
Akademie věd ČR
Brno

Příspěvek se snaží ukázat, jak vražda jugoslávského krále Alexandra I. Karadjordjeviće a francouzského ministra Louise Barthoua v Marseille v říjnu 1934 ovlivnila mezinárodní politické vztahy v Evropě v polovině 30. let. Zvláštní pozornost bude věnována proměně charakteru československo-jugoslávských vztahů po této události a vlivu na Malou dohodu, jakožto spojenecké uskupení, jehož členy byly obě zmíněné země spolu s Rumunskem.

11:05	Krzysztof Siwek, Ph.D. Historical Institute University of Wrocław Wrocław	The Cold War division of Europe from the British political perspective at the Congress of Peace in Wrocław in 1948 After the World War II, despite the escalating East-West tensions in Europe, the British government and intellectuals attempted to influence the communist bloc countries with the idea of international political and cultural dialogue. The so-called World Congress of Peace organised by the communist regime of Soviet-dominated Poland in Wrocław in 1948 was watched with particular interest by British diplomats and opinion makers. The gathering included many Western intellectuals like Julian Huxley and Alan J. P. Taylor who called for international cooperation across ideological divisions. Although aware of the hostile communist environment at the congress, the British believed that the Western liberal ideology might affect the Eastern European nations in their eventual transition towards democratic values and independence from the Soviet Union. The ideological clash with the Soviets proved that Western propaganda and cultural warfare remained one of the most effective means to overcome the Iron Curtain in Europe.
11:20	Mgr. Jana Musilová, Ph.D. Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Telči	Turecko a EHS: počátky hospodářských vztahů Na základě současného stavu poznání je nutné vymanit se z klasického schématu turkologie a přistupovat ke studiu Turecka (ve 20. století) přinejmenším jako ke studiu Bosny/Albánie, nejlépe však jako ke studiu Řecka. Základem pro takovéto pojetí turkologie by mělo být pochopení klíčových dokumentů 20. století a jejich interpretace. Přijetí PPPR a podepsání tzv. Ankarské dohody lze chápat jako zásadní posun nejen ve vývoji hospodářských vztahů Turecka a EHS. Otázka, která se nabízí, zní: „ <i>Je tyto dokumenty možné, respektive jejich dopad na vývoj mezinárodních vztahů Turecka, považovat za hybatele dějin?</i> “
11:35	PhDr. Ján Ondriaš Historický ústav Slovenskej akadémie vied Bratislava	Začátek konce aneb „Wir schaffen das“ v roce 1989 Hoci rok 1989 začal v NDR tragicky (pri Berlínskom múre bol zastrelený 19-ročný Chris Gueffroy), priebeh roka a jeho koniec poznačil dejiny celej strednej a východnej Európy. Nesúhlas s komunistickým režimom, množstvo štrajkov, falšovanie komunálnych volieb, situácia v Poľsku a Maďarsku spôsobili, že sa desaťtisíce občanov NDR rozhodli, napriek Železnej opony, opustiť svoj štát a emigrovať na západ, predovšetkým do Západného Nemecka. Potom čo Maďarsko otvorilo svoje hranice s Rakúskom sa vlna nemeckých občanov snažila legálne i nelegálne dostať do Maďarska a následne do NSR. Ďalšia skupina obyvateľov, ktorá nemohla vycestovať do Maďarska, „obsadzovala“ veľvyslanectvo NSR v Prahe. Vlna emigrantov na jednej strane a nemecká „precíznosť“ okamžite postarať sa o desaťtisíce politických utečencov na strane druhej, patrili k hlavným dôvodom pádu Železnej opony v Európe. A aj z tejto skúsenosti čerpá Nemecko v súčasnosti.
11:50-12:40	Diskuze	
12:40-13:15	Přestávka na oběd	
13:15-15:00	B/1	Role osobností v dějinách I
	Moderátoři:	Mgr. Jana Škerlová, Ph.D., Mgr. Petr Husák
13:15	Mgr. Martin Furmanik Centrum společenských a psychologických vied Spoločenskovedný ústav Slovenskej akadémie vied	Exponent vládnjej moci ako konsolidačný činiteľ regiónu v búrlivých časoch. Činnosť spišského župana Jána Rumanna v prvých mesiacoch Československej republiky U mnohých historikov je zaužívaná predstava, že o osude celého štátu sa rozhoduje takmer výhradne v jeho centre. Táto predstava však nie je celkom presná, pretože

	Košice	v jednotlivých častiach štátu, v jeho regiónoch, zohrávajú dôležitú úlohu miestne elity, ktoré sú presadzovateľmi štátnej moci na lokálnej úrovni, alebo naopak vo svojom regióne sťažujú presadenie vôle predstaviteľov štátu. Teda je zrejmé, že spoluhýbateľmi dejín sú popri štátnych predstaviteľoch aj lokálne authority. Cieľom príspevku je poukázať na tento fakt na príklade činnosti župana Jána Rumanna v prvých mesiacoch Československej republiky v regióne Spiša. Osoba Jána Rumanna bola kľúčovým elementom v tomto nacionálne i sociálne mimoriadne pestrom regióne v búrlivej a neprehľadnej dobe krátko po vzniku ČSR. Rumann svojim humánnym, tolerantným, ale zároveň zásadovým prístupom výrazne prispel ku konsolidácii pomerov v oblasti, ktorá bola v tomto období vo víre nacionálnych a sociálnych rozbrojov. Na jeho príklade je tak možné demonštrovať, že vedúci regionálny činiteľ môže svojim konaním výrazne ovplyvniť vývoj danej oblasti – či sa bude zmietať v nacionálnych a sociálnych nepokojoch, alebo nastúpi cestu vzájomnej tolerancie a pochopenia.
13:30	Krasimira Marholeva, Ph.D. Fakulta humanitných štúdií Univerzita Karlova Praha	T. G. Masaryk a Bulharsko v období 1919-1925 Cieľom našej stati je priblížiť obraz T. G. Masaryka a Československa v Bulharsku v prvých poválečných letech (období 1919–1925). Zkoumáme to z hľadiska kontaktů mezi T. G. Masarykem a bulharskými intelektuály, politiky a diplomaty do roku 1925. V našem příspěvku nastíníme úlohu bulharského veřejného mínění a kulturní diplomacie. Opíráme se především o české a bulharské archivní prameny, publikované dokumenty a v neposlední řadě o československý a bulharský periodický tisk, který v tomto případě hraje roli kulturní komunikace a výměny mezi Československem a Bulharskem.
13:45	Mgr. Michaela Bodřová Trnavská univerzita v Trnave Trnava	Koncepcia „Tretej Európy“ vo svetle československých dokumentov Období let 1932–1939 znamenalo přelom v myšlení polské vládní špičky a jejich následnou orientaci na Balkán, což mělo zajistit bariéru v pronikání bolševismu na západ. Tato vize se stala základem pro Beckovu koncepci „Třetí Evropy“. Utkala se však s několika protichůdnými reakcemi, ať už u velvyslanců ve Varšavě nebo ministerstva v Praze.
14:00	Mgr. et Mgr. Luciána Hoptová, Ph.D. Inštitút histórie Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove Prešov	Osobnosť Wilhelma Kubeho v kontexte vnútropolitického vývoja Bieloruska v rokoch vojny Po obsadení Bieloruska fašistickým Nemeckom došlo na jeho území k zavedeniu nového poriadku, ktorý bol charakteristický svojím krvavým terorom, genocídou a násilnými zverstvami. Špecifickým obdobím tohto okupačného režimu bolo obdobie po 17. júli 1941, kedy do funkcie generálneho komisára Bieloruska bol Adolfom Hitlerom menovaný Wilhelm Kube. Ten sa snažil viesť na území Bieloruska politiku pracovného využitia bieloruských občanov. Charakteristickým znakom okupačnej politiky generálneho komisára Wilhelma Kubeho bola aj spolupráca s viacerými nacionalistickými bieloruskými organizáciami. Cieľom príspevku je priblížiť osobnosť Wilhelma Kubeho a okupačný poriadok zavedený v Bielorusku v čase druhej svetovej vojny.
14:15-15:00	Diskuze	
15:00-15:15	Prestávka na kávu	
15:15-16:35	B/2	Role osobností v dějinách II
	Moderátoři:	Mgr. Jana Musilová, Ph.D., Mgr. Jiří Pokorný
15:15	Mgr. Martin Hromek, Ph.D. Historia Europeana Brno	François Mitterrand a prezidentské volby ve Francii v roce 1965 Příspěvek zhodnotí účast Françoise Mitterranda v prezidentských volbách ve Francii v roce 1965, v nichž se postavil stávajícímu prezidentu republiky, motivace ke kandidatuře a její význam pro politický život v zemi. Zaměří se zejména na strategie francouzských levicových stran, především na pozice Komunistické strany Francie. Studie se bude opírat zejména o dobové politologické analýzy, její perspektivu však rozšíří taktéž použitím pramenů a tisku československé proveniencí. Ty zprostředkují dosud málo známý československý pohled na roli Mitterranda jako nového čelného představitele protigaullistické opozice.

- 15:30 **Mgr. Jitka Jindřišková** **Augusto Pinochet očima norské radikální levice**
 Filozofická fakulta
 Masarykova univerzita
 Brno
 Dne 11. září 1973 byl v Chile proveden armádní puč, který do čela nového autoritativního režimu vynesl generála Augusta Pinocheta. Pro některé se Pinochet stal symbolem rozhodného vůdce, který zemi zachránil před komunismem, pro jiné zosobněním nemilosrdného tyрана, kvůli němuž v chilské společnosti zavládl krvavý teror. Jak se na Pinocheta a jeho režim dívali přívrženci mladé norské levice, kteří přes značnou geografickou vzdálenost sledovali události v Chile nebývale pozorně? Studie se zabývá vnímáním Pinocheta norským protestním hnutím, které ostře kontrastuje s vnímáním generálova předchůdce Salvadora Allendeho.
- 15:45 **Mgr. Ivo Hopta** **Pohľad ruskej verejnosti na úlohu M. S. Gorbačova pri rozpade Sovietskeho zväzu**
 Diplomacká akadémia
 Ministerstva zahraničných
 vecí Ruskej federácie
 Moskva
 Dvadsať storočie je v svetovej histórii často označované aj ako búrlivá éra vývoja ľudskej spoločnosti. Posledná etapa studenej vojny, kedy dochádza k postupnému rozpadu Sovietskeho zväzu, a teda aj bipolárneho sveta, je toho dôkazom. Významnú úlohu pri tejto globálnej transformácii na medzinárodnej aréne zohral aj ľudský faktor – osoba M. S. Gorbačova. Cieľom príspevku je analyzovať pohľad ruskej verejnosti (historikov, politického spektra, obyčajných ľudí a tlače) na úlohu M. S. Gorbačova pri rozpade Sovietskeho zväzu, ktorý svojím príchodom k moci začal presadzovať „nové politické myslenie“ ZSSR, predovšetkým novú zahranično-politickú orientáciu krajiny.
- 16:00-16:35 **Diskuze**
- 18:15-00:00 **Večeře a společné posezení u vína**
- 2. den 13. dubna 2016**
- 9:00 **Zahájení 2. jednacího dne**
- 9:10-11:00 **C Menšiny jako hybatelé dějin?**
Moderátoři: Mgr. Tomáš Dvořák, Ph.D., Mgr. Jana Křehlíková
- 9:10 **PhDr. Tomáš Bandžuch** **Mezi Německem, Rakouskem a Československem – státoprávní koncepce českých a moravských Němců v letech 1918/19**
 Filozofická fakulta
 Univerzita Karlova
 Praha
 Příspěvek si klade za cíl porovnat vybrané koncepce státoprávního uspořádání oblastí českých zemí osídlených německou menšinou, jež byly vypracovány jejich představiteli na přelomu let 1918/1919. Soustředit se bude především na projekty připravené na úrovni „zemských vlád“ samosprávných provincií Deutschböhmen a Sudetenland. Cílem uvedené komparace bude zjistit, do jaké míry se názory jejich představitelů překrývaly a v čem se naopak lišily – tedy do jaké míry byly ovlivněny událostmi a do jaké vycházely z přístupu jednotlivých představitelů německé menšiny.
- 9:25 **Mgr. Ludmila Tomášková** **Obraz Sudetoněmeckého krajanského sdružení v krajanském tisku šternberských Němců v 50. letech**
 Filozofická fakulta
 Masarykova univerzita
 Brno
 Na základě analýzy krajanského tisku šternberských Němců, který byl vydáván po druhé světové válce v Německu, ukáže příspěvek na to, jakými prostředky se Sudetoněmecké krajanské sdružení snažilo získat vliv na tuto konkrétní skupinu sudetských Němců. Krajanský tisk byl zvláštním médiem, které kromě informativní funkce plnilo také funkci sjednocovací. Tento druh periodik byl rovněž platformou pro sdílení kolektivních vzpomínek a získávání kolektivní sudetoněmecké identity. Četnost takových příspěvků, jazykové prostředky i celkový kontext jednotlivých periodik může poukázat na to, jak se podobná sdružení snažila šířit svůj vliv.

9:40	Mgr. Ondřej Haváč Filozofická fakulta Masarykova univerzita Brno	Českoslovenští uprchlíci jako hybatelé rakouských dějin? Invaze vojsk Varšavské smlouvy do Československa a násilné potlačení reformního procesu v srpnu 1968 vzedmulo obrovskou uprchlickou vlnu směřující na Západ. Její hlavní nápor neslo Rakousko, které zaznamenalo na svém území v prvních týdnech po invazi neuvěřitelných 162 000 uprchlíků přicházejících z Československa. Celá rakouská společnost se dala do pohybu, aby se s nastalou situací vypořádala. Výsledek této velké solidarity se brzy dostavil – v zemi zůstalo po několika měsících jen kolem 11 000 českých a slovenských uprchlíků. Většina jich pokračovala dále na Západ nebo se vrátila zpátky domů do Československa. Jaké byly následky této uprchlické vlny? Rozhoupala a změnila dějiny několika států nebo se jen klidně rozplynula na pobřeží spolu s bouří, která ji vyvolala? Změnili čeští a slovenští uprchlíci rakouskou historii?
9:55	Mgr. Filip Šisler Filozofická fakulta Západočeská univerzita v Plzni Plzeň	Politika rumunského státu vůči maďarské menšině v Sedmihradsku na konci 80. let minulého století a její vliv na pád komunistického režimu v Rumunsku Přístup rumunského vedení vůči národnostním menšinám v zemi představoval jeden z významných faktorů vedoucích ke kolapsu režimu diktátora Nicolae Ceaușesca. Narůstající represe zaměřené především vůči etnickým Maďarům v Sedmihradsku souvisely s celkovou agónií komunismu v Rumunsku. Snaha o asimilaci maďarské menšiny se v praxi projevila zejména restrikcemi v oblasti školství a vzdělávání, tisku, médií nebo kultury. Poslední kapkou pro mobilizaci obyvatelstva však by zátaž <i>Securitate</i> proti kalvinistickému pastoru z Temešváru László Tökesovi, jenž se netajil svým kritickým postojem vůči režimu. Jeho deportace do malé odlehle vsi se stala spouštěcím mechanismem masových protestů proti Ceaușescovu vedení v prosinci 1989.
10:10-11:00	Diskuze	
11:00-11:15	Přestávka na kávu	
11:15-12:40	D/1	Věda, vzdělání a propaganda jako nástroj ovlivňování společnosti I Moderátoři: Mgr. Denisa Nečasová, Ph.D., Mgr. Ester Pučálková
11:15	Mgr. Miroslava Jasenčáková Fakulta sociálních věd Univerzita Karlova Praha	Proměna vzdělávacího systému po roce 1917 ve vznikajícím SSSR – Role Stanislava T. Šatského Po roce 1917 došlo k výrazným proměnám společnosti na území bývalého ruského impéria. Jednu z nich představoval i rozdílný přístup ve vztahu k dětem. Formující se sovětský stát usiloval o vytvoření nové moderní společnosti, a to na základě bolševického komunismu. Kromě předních osobností svázaných s bolševickou stranou, jako byla např. N. Krupská nebo A. Lunačarský, se na tomto procesu podíleli také pedagogové, jejichž činnost vycházela již z dob ruského impéria a byla založená na liberálním přístupu s důrazem na individualitu dítěte. Jedním z nich byl také S. Šatský. Zůstává však otázkou, jakým způsobem nově vznikající systém ovlivnil.
11:30	Mgr. Jana Černá Filozofická fakulta Masarykova univerzita Brno	Škola vs. Pionýrská organizace – spolupráce a její úskalí. Otázka vzájemného vztahu v prvních letech po komunistickém převratu Komunistickým převratem byla v Československu otevřena nová kapitola přístupu k výchově a vzdělávání dětí. Inspirace sovětskou pedagogikou se odrážela nejen v reorganizaci československého školství, ve změně výchovných strategií, ale také v nových organizacích, které se na výchově dětí měly podílet. Mezi takové řadíme i Pionýrskou organizaci, jejíž těžiště působení bylo přes počáteční nejasnosti viděno na školní půdě. Avšak prosazování výchovného potenciálu Pionýrské organizace nebylo bez obtíží a její úspěšné fungování často záviselo na míře přijatelnosti sovětských metodických pouček i na více či méně skryté intervenci Komunistické strany.

11:45	Mgr. Jacek Wójcik Instytut Historyczny Uniwersytet Wrocławski Wrocław	Tourism in the service of the country: the Third Reich Takeover of power in Germany by the Nazis in 1933 led to a complete transformation of the state. The aim was to subordinate and control every aspect of life. Changes also took place in tourism, which has been directed by several Nazi organizations. I would like to examine the way of how tourism was understood and used in the Third Reich. The most important aspects of this activity were: an economy (tourism as a way of overcoming the crisis), politics (tourism as a tool of pressure, examples of Austria and Czechoslovakia), propaganda (huge number of publications, international image of Germany) and massification of tourism (Employee holidays). I will try to show how those actions were and what parallels can be found in the states of the Eastern Bloc after 1945.
12:00-12:40	Diskuze	
12:40-14:00	Přestávka na oběd	
14:00-14:50	D/2	Věda, vzdělání a propaganda jako nástroj ovlivňování společnosti II
	Moderátoři:	Mgr. Martin Hromek, Ph.D., Mgr. Hana Prymusová
14:00	Mgr. Blanka Jedličková Filozofická fakulta Univerzita Pardubice Pardubice	Historik coby hybatel dějin. Zamyšlení nad vlivem historiků na tvorbu historické paměti na příkladu vývoje legendy odbojové skupiny Tři králové Příspěvek bude zamyšlením nad tím, zda jsou hybateli dějin pouze historické osobnosti či události jako takové. Nebo zda i práce historika, který vytváří obraz historické události nebo se snaží uchovat památku na lidské příběhy a osudy, může být hybnou silou dějin. Příspěvek současně odkryje pozadí dnes již legendární odbojové skupiny Tři králové, složené z pplk. Josefa Balabána, pplk. Josefa Mašina a škt. Václava Morávka, a její vztah k historické paměti a vzpomínkové kultuře. Pokusím se zodpovědět otázku, proč a jak se stala z této skupiny „legenda“. V další rovině nastíním, jaké nejasnosti, dokonce možná spekulace a teorie dodnes kolem této skupiny vyvstávají, přestože (nebo právě protože) se její činností již desetiletí zevrubně zabývají historikové českého odboje. Příspěvek bude úvahou, jak proměnlivá je lidská paměť a jak málo stačí k tomu, aby se paměť společnosti, třeba i díky historikům, přeměnila.
14:15	Mgr. Jan Škvrňák Filozofická fakulta Masarykova univerzita Brno	Polští medievisté ve víru politiky Polské odborové hnutí Solidarita (Solidarność) bylo záhy po svém vzniku obklopeno skupinou intelektuálů, poradců, z nichž řada byla polskou nebo dokonce světovou špičkou v medievistice. Většina z nich v politice zůstala i po úspěchu Solidarity a pádu komunismu. B. Geremek jako ministr zahraničí Polsko do EU, K. Modzelewski byl senátorem, v politice se angažoval i J. Kurtyka, který mj. byl i šéfem Ústavu paměti národa. Předkládaný příspěvek by se měl věnovat příčinám, pohnutkám a úspěšnosti medievistů v polské politice, stejně jako tomu, jak se jim dařilo skloubit vědeckou a politickou kariéru.
14:30-15:00	Diskuze	
15:00-15:15	Přestávka na kávu	
15:15-17:00	E	Církev, víra a zbožnost
	Moderátoři:	Mgr. Ondřej Haváč, Mgr. Martin Vitko
15:15	Mgr. Ester Pučálková Filozofická fakulta Masarykova univerzita Brno	Sen o krásné církvi. Vize modernizované církve jako hybatelky dějin v prvních letech existence Československé republiky Cílem příspěvku je ukázat na význam „snu“ modernistických kněží o změnách uvnitř katolické církve, které by vedly k její demokratizaci a modernizaci. Právě tato vize se prolínala několika generacemi moderně smýšlejícího katolického kléru a výrazně ovlivnila náboženskou situaci v prvních letech existence Československa,

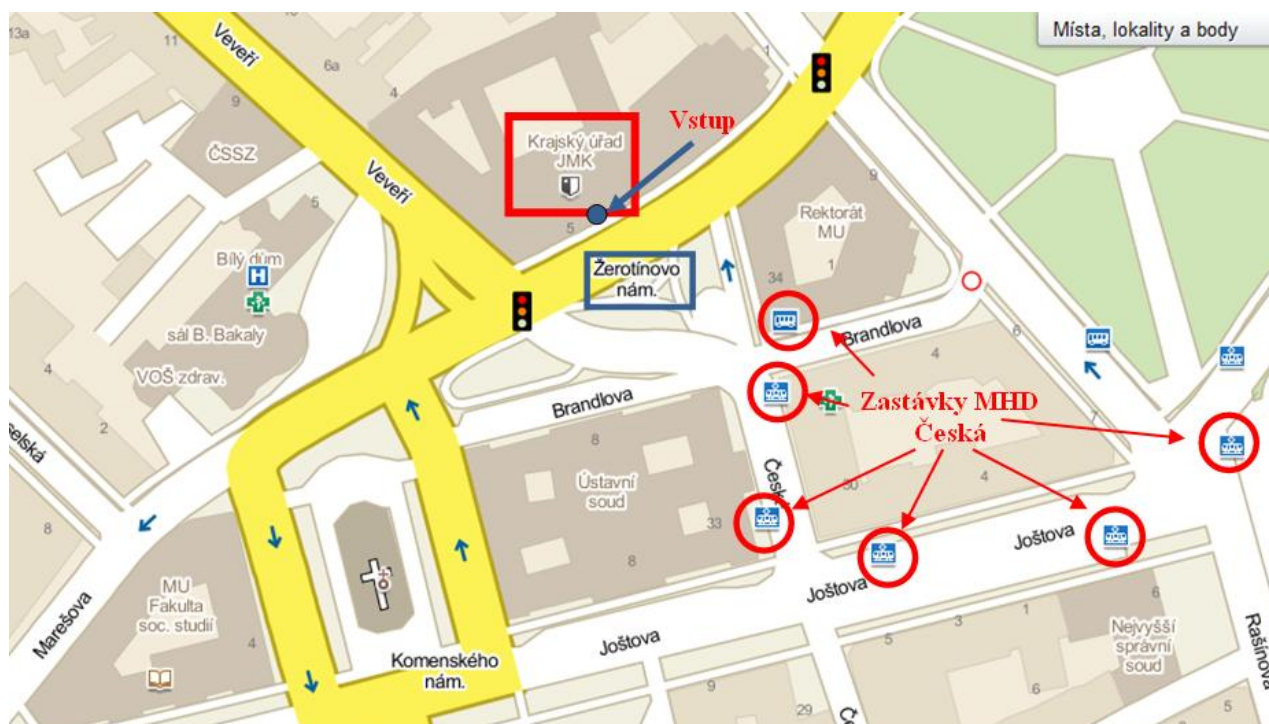
kdy vyvrcholila vznikem Československé církve v roce 1920. Příspěvek se zaměří zejména na roky 1918–1920, kdy české modernistické hnutí vrcholilo a po neúspěšných jednáních s Vatikánem vyústilo v odštěpení od katolické církve.

- 15:30 **Mgr. Petr Husák** **Sen o „staříčkém bílém pastýři“.** Sny, zjevení a proctví jako hybatelé světových dějin 20. století v imaginaci katolických kněží
- Filozofická fakulta
Masarykova univerzita
Brno
- Příspěvek se zabývá tématem proměny mentality katolických kněží v první polovině 20. století a zaměřuje se v první řadě na tzv. „kněžskou imaginaci“, tedy na proces přejímání, vytváření a tradování různých obrazů kněžství, představ o církvi, společnosti a moderním světu a jeho budoucím vývoji. Toto téma je zkoumáno na konkrétním příkladu českých kněží, kteří se nechali ovlivnit kulturním dílem vydavatele, mystika a vizionáře Josefa Floriana. Jako součást uvedené kněžské imaginace je představen osobní vztah k papežství, sen, zázrak, zjevení a proctví. Pověstinou jde o inspirace zahraniční provenience, které byly ve zvýšené míře v období první světové války uchopeny jako klíčové hybatelé dějin a rovněž se staly zdrojem „mobilizace“ kněží v reálné pastoraci.
- 15:45 **Mgr. Josef Halla** **Generálové tajné církve. Poslání Vladimíra Jukla a Silvestra Krčméryho**
- Setkání s chorvatským knězem Tomislavem Kolakovičem-Pogljajenem roku 1943 změnilo život dvěma vysokoškolákům z Bratislavy, matematikovi Vladimíru Juklovi a medikovi Silvestru Krčmérymu. Oba se zapojili do Společnosti Rodina. Po válce působili v Praze, kde byli v lednu 1946 poprvé vyšetřováni Státní bezpečností. Kolakovič opustil Československo, oni pokračovali. Roku 1951 byli zatčeni a odsouzeni k vysokým trestům. Po podmíněném propuštění (Krčméry 1964 a Jukl 1965) začali opět působit v tajné církvi. Roku 1966 založili první vysokoškolský kroužek tajné církve. Do roku 1989 jimi prošly tisíce vysokoškoláků z celého Slovenska. Jejich přínos byl mimořádný.
- 16:00 **Mgr. Martin Gabčo** **Reflexia spôsobov presadzovania a udržiavania vplyvu cirkví na veriacich v krajinách východného bloku (1945–1953)**
- Filozofická fakulta
Univerzita Mateja Bela
Banská Bystrica
- Zámerom príspevku je pokúsiť sa o priblíženie dynamických spoločenských a kultúrnych zmien, ktoré v priebehu 20. storočia viedli k transformácii historického vývoja v európskom priestore. Konkrétne ide o analýzu rezistencie kresťanských cirkví voči tlaku komunistickej ideológie. Pokúsime sa sledovať spôsoby, prostredníctvom ktorých cirkví v krajinách strednej Európy (ČSR, Poľsko, Maďarsko, Bulharsko, Rumunsko) zápasili o udržanie veriacich v procese konfrontácie kresťanstva s oficiálne presadzovanou ideológiou marxizmu-leninizmu. Z chronologického hľadiska sa zameriame na obdobie vymedzené rokmi 1945–1953. Ambíciou bádateľa je dospieť nielen k náčrtu vyrovnávania sa cirkví s realitou sovietskej, ale pokúsiť sa odpovedať na otázku: „Do akej miery presadzovanie nových ideologických modelov viedlo k adaptácii tradičných myšlienkových sústav zmeneným politicko-sociálno-kultúrnym podmienkam v rámci stredoeurópskych krajín?“
- 16:15-17:00 **Diskuze**
- 17:00-17:15 **Slavnostní ukončení** **Mgr. Lenka Pokorná Korytarová**

Změna programu vyhrazena.

Místo konání konference

Velký zasedací sál Jihomoravského kraje, Žerotínovo náměstí 449/3

Dopravní spojení

Na zastávku **Česká** se dostanete tramvají č. 3, 4, 5, 6, 9, 11, 12 (ze zastávky **Hlavní nádraží** směr Česká jedou tramvaje 4, 9, 12) a trolejbusem č. 32, 34, 36, 38, 39.

Kontaktní údaje

Internetové stránky: www.historiaeuropeana.eu
Kontaktní email: historia.europeana@seznam.cz

